

HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA*A év*

1-5 oldal

Olv.: ApCsel 6,1-7 – 1Pét 2,4-9 – Jn 14,1-12

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Örvendező szóval hirdessétek: szabaddá tett minket Isten a jóra. Ezen a mai vasárnapon különösen ez a gondolat érkezik el hozzánk, hiszen a Megváltás ajándéka: az ember Isten segítségével többre képes annál, mint amire született. Olyan napok után vagyunk, amikor a Szentatyával való találkozás sok-sok örömet keltett a szívünkben és reményt is. Ezen a mai szentmisén köszönjük meg ezt az ajándékot is. És köszönjük meg ebben a szentmisében Nórának meg Andrásnak a közös életét, hiszen az elmúlt héten voltak 25 éves házasságok. Köszönjük meg, hogy összetartoznak, köszönjük meg a gyermekeiket, köszönjük meg a családjukat. Bizony az embernek igen sokba kerül, hogy a hitre hívó Jézus Krisztusnak engedni tudjon. Valójában a mai vasárnap ajándéka erről szól, hogy az ember az Isten hívásában ismerje föl, hogy mi is az Isten gondolata velünk, mi az Isten gondolata a népünkkel, a nemzetünkkel, mi az Isten gondolata a világgal, az Egyházzal.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Jézus Krisztus az apostolok hitére hivatkozik, amikor szeretné őket meggyőzni afelől, hogy miben is áll az Ő küldetése. Hiszen túl vagyunk a szenvedésen, túl vagyunk Jézus halálán, túl vagyunk Jézus föltámadásán, és Jézusnak még mindig kérlelnie kell az apostolokat: higgyétek, hogy én az Atyában vagyok, az Atya meg én bennem. Hát kedves Testvérek, azt gondolom, hogy pontosan ezen a mai vasárnapon ezzel a kérdéssel kell szembesülnünk és szembenéznünk, hogy Jézus Krisztus a hitre hivatkozva szinte kérlel bennünket: higgyétek el, amit én mondok nektek. De ha szavaimnak nem hisztek, hát akkor legalább higgyetek a tetteknek.

És azoknak az apostoloknak mondja ezt Jézus, akikkel éveken át együtt élt, akik ismerték Jézusnak nemcsak a szavait, a tanítását, hanem minden egyes tettét, de legfőképpen azt, hogy közösségekben voltak egymással. Jézus, amikor az apostolok kétségeit el akarja oszlatni, akkor a Péternek adott válasz: hozzám tartozol. Testvérek, a cselekedeteknek ez az egyetlen értelme emberi kapcsolatainkban: hozzám tartozol, összetartozunk. És Jézus ezen a mai vasárnapon ugyanezzel áll elénk, szinte könyörög és kérlel bennünket. Ugyanakkor, ahogy az apostoloknak olyan megengedően, olyan megértően mondja ki az igazságot, akkor érthető, hogy bizony nem is olyan egyszerű a hitre hivatkozva azt a lelki élményt, azt az életüzenetet magunkévá tenni, hogy hozzám tartozol, és átvitt értelemben a hitre hivatkozva összetartozunk, közösséget alkotunk, keresztények vagyunk, és a közösségünket úgy hívják, hogy Egyház.

Amikor a hitre hivatkozunk, akkor az Isteni tervre kell gondolnunk, Aki a világ megmentésén munkálkodik a Megváltásban. Sőt, nemcsak hogy a tervre kell gondolni, hanem az Isten azt akarja, hogy mi ennek a tervnek a megvalósítói legyünk egy jobb világ érdekében. Ami természetszerűen azzal kezdődik, hogy mi emberek is az Istennel való kapcsolatunkban, összetartozásunkban új emberekké leszünk. Ahhoz, hogy valóban magunkévá tudjuk tenni ezt a gondolatot, azért emlékezzünk csak vissza arra, itt a húsvéti ünnepeken hányszor hangzott el, én magam is többször mondtam itt a szentmise keretében is, hogy a kereszténység húsvéti

életforma, hogy a keresztény élet az ember húsvéti életformája, hogy az Egyház húsvéti Egyház, hogy az Egyház élő Egyház, Krisztus szenvedéséből halálából és feltámadásából él.

Csak hogy akkor, amikor ezeket az igazságokat kimondjuk és meghalljuk, akkor bizony arra kell gondolnunk nekünk, akik itt vagyunk most ebben a templomban is, hogy hát milyen életforma lenne a kereszténység, ha nem a húsvéti életforma? Hiszen Krisztus szenvedésével, halálával és feltámadásával váltotta meg a világot, és a világnak egy új arculatát alakította ki. És ennek az új arculatnak a megjelenítői mi vagyunk. Hát, ha az Egyház nem húsvéti Egyház, akkor nem is Egyház, akkor nem is kell róla beszélni. Ha az Egyház nem Krisztus halálából és feltámadásából él, akkor nem élő Egyház, és ha az Egyház nem élő, akkor nem is Egyház, akkor nem is kell róla beszélni. Hiszen az Egyház nem a holtak Egyháza, hanem az élőké.

Tehát akkor, amikor szembesülünk ezekkel a kérdésekkel, akkor nem szabad megfélemlenünk Jézusnak erről a magatartásáról, amiről ma hallottunk az evangéliumban. Fülöp, aki engem lát, látja az Atyát, én az Atyában vagyok, az Atya meg én bennem. Fülöp, hát oly régóta veletek vagyok, és nem hiszed, hát akkor legalább a tetteimnek higgyetek. Testvérek! Végeredményben nekünk is szembesülni kell ezzel a magatartással, amit Fülöp jelenített meg ebben az evangéliumban. Bizony minden emlékezés és emlékeztetés ellenére nem könnyű a hitre hivatkozó Jézus Krisztusnak engedni. Hiszen akkor, amikor mi emberek a hit jegyében elfogadjuk Jézusnak a tanítását, elfogadjuk Jézusnak a megváltó művét, ami az Atya akarata, hiszen amit ő tesz, az az Atya tette, amit ő mond, az az Atya üzenete, nem könnyű az embernek erre igent mondani. Mert ez azt jelenti, ez az igen, hogy akkor az embernek az addigi elgondolásáról a világról, az addigi elgondolásunkról az életről és egyáltalán az egyéni terveinkről és az egyéni céljainkról bizonyos értelemben le kell mondani. Mert ha valóban keresztények vagyunk és valóban az Egyház tagjai vagyunk – ahogy hallottuk szintén, a szentleckében, hogy választott nép, királyi papság vagyunk – akkor bizony felül kell vizsgálni az elgondolásainkat akár a világgal kapcsolatosan, akár egyéni életünket illetően vagy emberi kapcsolatainkat illetően. Ezeket vagy az istenismeret fényében nézzük és a világot vagy a Megváltás igazsága szerint látjuk, vagy akkor bizony el kell gondolkodnunk azon, hogy a keresztény hitünk, a keresztény küldetésünk, az valóban húsvéti-e.

Mert az Isten a világot az emberért teremtette. Ezt könnyű elfogadni, ezt a gyönyörű világot az Isten az embernek teremtette, legyen az ember evilági otthona, a kezünkbe adta ezt a világot, hogy boldoguljon az ember és boldog legyen az ember. A Megváltásról egy kicsit már nehezebb isteni akaratot elfogadva isteni gondolatot magukévá téve gondolkodni. Mert ez azt jelenti, hogy egészen mást jelent ennek az igazságnak a fényében embernek lenni és egészen mást jelent ennek a világnak a megváltásán, a világ megújításán tevékenykedni. Hiszen a kereszténységünknek ez a küldetése, hogy új emberként, a sötétségből a magunk egyéni önző világából kihívott bennünket az Isten, és világosságba helyezte az életünket. És ennek a világnak az arculata teljes egészében a mi arculatunknak a függvénye. Ha mi sötétségben élünk, akkor a világ is sötét. Ha mi Isten gondolatai szerint, az Isten terveit magunkévá téve gondoljuk el az életünket, kapcsolatainkat, a világról vallott, az új világról vallott gondolatainkat, akkor a világ is megújul.

Egyfolytában erről kellene valójában beszélni nekünk itt, amikor a szomszédunkban háború van, és a világnak egy nagy része igent mond a gyilkolásra, igent mond a harcra, igent mond arra, hogy emberek egymást kiirtják. Pedig csak ezt az isteni gondolatot kellene magunkévá tenni, mert ezek az emberi gondolatok, amelyek megtestesülnek ezekben a küzdelmekben, ilyen meg olyan meg amolyan igenekben meg tagadásokban, ez semmit sem visz előre a világ sorsát illetően.

Testvérek! Ezen a mai vasárnapon az Egyház küldetésén kell elgondolkodnunk. Választott nemzetség, királyi papság vagytok. A mi királyi küldetésünk, az részben szolgálati papság, részben az általános papság ügye és műve. Amikor ezen gondolkodunk, akkor nem elégedhetünk meg azzal, hogy emlékezünk. Nekem minden vasárnap meg minden nagy egyházi ünnep ezt a kérdést teszi föl, hogy elegendő-e az emlékezés, megelégedünk-e ezzel, vagy tettek születnek az emlékezés nyomán.

Itt a Szentatya látogatása alatt is szinte minden egyes napon ez az igazság jelent meg a számunkra, a tetteknek az igazsága. És az apostolok bizony ugyanolyan értetlenkedő emberek voltak, mint mi, akik ragaszkodtak a maguk elképzeléseihez, a maguk gondolataihoz, a maguk világgépéhez, emberképéhez, oly nehezen tudták megadni magukat. Pedig Jézus ezzel kezdte a küldetését: változtassátok meg a gondolkodásotokat, alakítsatok ki egy új világgépet, egy új emberképet éppen a krisztusi igazságok fényében. És itt, amit hallottunk, ez leleplezett bennünket, és bizony szembe kell néznünk azzal, hogy Isten segítségével valóban egy új világunk született-e. Mi engedjük-e magunkat kiszabadítani a régi világunkból, ahol mi voltunk önmagunknak a legfontosabbak. Bár egymásnak mondogatjuk az élet igazságait, csak bizony igen sok esetben áltatjuk magunkat is, meg egymást is.

Ezen a mai vasárnapon az Egyház küldetésén gondolkodunk, amely küldetés a mi művünk, hiszen a keresztség révén mi lettünk az Egyháznak a tagjai, és egy közösségről a tagok nyilatkoznak, egy közösségről a tagok gondolkodása, magatartása vall. És hallottuk itt a szent olvasmányban a gondokat, az egyház életében megjelenő gondokat. Egy válasz van mindezekre. Ugye, ott emberi gondokról volt szó, elhanyagolták egyik vagy másik csoportot, közösséget, és ebben az esetben megkérdőjelezhető annak a közösségnek a léte. Hiszen egy közösségnek a lényege az, hogy abban mindenkinek helye van és valamiképpen mindenkinek gondja, baja közös, és mindenkinek öröme valamiképpen közös. Nagyon fontos, hogy ezt a küldetést megújítsuk magunkban: Isten országa köztetek van, Isten országa bennetek van. Olyan az Isten arca, amilyen a mi arcunk, és olyan a világ mindennapja, amilyenek a mi mindennapjaink.

Itt hallottunk a küldetéséről az Egyháznak. Az Egyházban különböző feladatok vannak. Van a szolgálati papság feladata és a királyi papság, Önök, a királyi papságnak a feladata. A mi szolgálatunk elsősorban arra vonatkozik, hogy emlékeztessünk, a szentmise pontosan ezért az Egyház liturgiájának a központi eseménye. Ezért keresztény közösség szentmise nélkül nem tud ünnepelni. Még ha meg is próbálja, az csak egy emberi találkozás lesz, de nem Isten és ember találkozása és nem ember és ember találkozása Istenben. Áltatjuk magunkat. A szolgálati papság feladata, hogy az Eucharishtiában újra meg újra emlékeztetünkbe idézze, mi csak emlékeztetünk, emlékeztetjük a szent királyi papságot, az Egyház közösségét arra, hogy Jézus Krisztus az, aki értünk szenvedett, értünk meghalt és feltámadt. És ez az emberi élet formája. Akit szeretünk, akiért szenvedünk, annak az életét szolgáljuk, és szerencsés az az ember, aki megtapasztalja ezt, mert az életre születik. Hiszen élete csak annak van, akit szeretnek, akiért szenved is az ember, ha kell, áldozatot is hoz az ember – nem akkor, amikor kell, hanem az magától értetődő. És lehet az áldozat olyan, amikor az életnek az kihívás, de csak ezen a mérlegen méretek a mi emberi kapcsolataink világa. E nélkül a királyi papság nem tudja teljesíteni azt, ami a feladata.

Nyilvánvaló, amit itt hallottunk, a problémák, amik a közösségben voltak, hogy azt mondták, a görög ajkúnak hátrányt szenvedtek a héberül beszélőkkel szemben, ami gyarló emberi kérdés csupán. Hiszen az első közösségei az Egyháznak a zsidóságból megtértek voltak, aztán fölfigyelt a világ ezeknek az embereknek az összetartozására, az elkötelezettségére egymásért, egy új arculatára az emberi közösségnek, akkor tódultak, mert: nézzétek, hogy szeretik

egymást. Mert egyedül ez a hívószó, nincs más. Lehetnek emberi programok, lehetnek nagyon fontos tervek és azok meg is valósulhatnak, az életet ezek gazdagítják. De az élet értelme valóban abban van, hogy a mi királyi szolgálatunkat gyakoroljuk, ami pedig azt jelenti: amit egynek tesztek, nekem teszitek. És ez az üzenet, így kerek a világ. Emlékezünk a nagy isteni tervre, az isteni gondolatra, a világ megújítására, a világ megváltására, és Krisztus ott áll előttünk, aki példát ad, és folytatódik a megújulása az emberi életnek és a világ megújulása így folytatódik, hogy mi valóban úgy tartozunk egymással össze, hogy egymás életét szolgáljuk.

Testvérek! Ez a mai vasárnap az élő Egyháznak a vasárnapja, ez a mai vasárnap a Feltámadásból élő közösségnek az ünnepe. Kérjük a Jóisten segítségét, hogy valóban ezt a küldetést tudjuk elfogadni, legyen bátorságunk ezt elfogadni. Nem könnyű. Nem könnyű, mert ez felülírja minden emberi programunkat, minden emberi tervünket, minden emberi gondolatunkat. Nem az emberi tervekkel meg gondolatokkal van a probléma, hanem azzal, ha ezek elnyomják az isteni tervet, az isteni gondolatot. Hiszen ha isteni gondolatok és a világ isteni megújító terve nélkül is meg tudná az ember a problémáit oldani, akkor nem kellett volna Krisztusnak értünk emberré lenni, nem kellett volna értünk szenvednie is meghalnia és ezzel kinyilatkoztatni azt, hogy melyik az az út, amelyen megújulhatunk. Jézus azt mondja, talán a világtörténelem, az emberi történelemnek a legmeglepőbb mondatát: én vagyok az út, az igazság és az élet. Mennyi nagy ember volt, aki az útról beszélt, az élet igazságáról, az élet értelméről – senki nem merészelte kimondani ezt a mondatot. Bizony ez azt jelenti, amit említettem a szentmise bevezetőjében is, Jézus azzal akar bennünket szembesíteni – én vagyok az út –, hogy az ember többre született annál, mint amire képes. És hogyha Jézussal együtt megyünk az úton, akkor ez az összetartozás olyan távlatokat tud nyitni a világ sorsának az alakításában meg az emberi sorsunk alakításában, ami emberileg elképzelhetetlen.

Én vagyok az igazság. Mi az igazság? Erről annyit beszéltünk: a szeretet az igazság, és Jézus Krisztus értelmét adta a szeretetnek és az áldozatnak. Nem azzal, hogy elmenekült és ő maga ettől távol tartotta magát. Megtehetette volna, hiszen a kísértő is ezzel állt elő, meg az emberek is: másokat megszabadított, hát szabadítsa meg magát is. De az igazság pontosan az, hogy ebben a világban nincs más igazság, mint az a szeretet, amire hajlandók vagyunk egymásért és az az áldozat, amit örömmel vállalunk egymásért. Ez az egyetlen igazság, ami egyenlíti az ellentéteket és kiigazítja az életről kialakított gondolatainkat.

És az élet. Hát sosem tud az ember belenyugodni abba, hogy az élet a halálig tart. És Jézus Krisztus válasza pontosan ez: Atyám házában sok hely van, elmegyek és helyet készítek nektek. Persze arról nem beszél, hogy ez mit jelent és hogy valósul meg. Hát miért is beszélne róla, ez egy isteni terv, és ezt az egyszerű gondolatot se tudjuk megérteni, hogy egymást szeretni és egymásért áldozatot hozni, Hát akkor hogy értenénk meg azt, hogy Atyám házában sok hely van, megyek helyet készítek? Ilyen csacsi emberi gondolatokkal foglalkoznak, hogy hogy férünk ott el, meg milyen az a hely, meg effélékről. Testvérek, az Isten szeretete határtalan, és az Isten szívében az egész világ elfér és mi is. Hogy ennek a megvalósulása hogy s mint, még Jézus se beszélt róla, akkor miért akarjuk mi ezt mindenáron megfejteni? Ahogy helyünk van egymás életében, ugyanez a válasz: az Isten szívében az egész emberiség elfér. És ha ezzel a gondolattal éljük a mindennapjainkat, ez az örök élet boldogító üzenete.

Testvérek, imádkozzunk ma nagyon azért, hogy mi az élő Egyháznak, a megváltott emberiségből létrejövő Isten országának legyünk a tagjai. Kovász ebben a hatalmas világban, olyan kovász, amely erjeszt és amely segít az embereknek abban, hogy ebbe az országba igyekezzenek a földi életük során, ahol ezek a krisztusi igazságok a meghatározók.

Csak ne tévesszük össze az akaratot a szeretettel. Számtalanszor szembesülök azzal, hogy amikor az emberek szeretetről beszélnek, akkor az akaratuk kerül előtérbe. Ezen a kis cetlin sajátos fogalompárokat írtam egymás mellé, ami talán kopogtat a szívünkön. Az újszövetségi szeretet normája a jézusi szeretet: úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. Az újszövetségi szeretet az Isten szeretete bennünk, erről van szó, nem kell ezt magyarázni, élni kell. Viszont ne cseréljük fel soha a szeretetet az akarattal. Mert az akarat alakítja a világot, a világot formálni, alakítani akarjuk. Nem arról van szó, hogy ez rossz, hanem a szeretettel az ember magát alakítja – micsoda különbség! És ha mi akaratra gondolunk, amikor a szeretetről van szó, itt egy nagy buktatóval szembesülhetünk. Az akarat a világot akarja átalakítani, a szeretet meg az embert magát alakítja. Aztán az akarat, az mindig kilép önmagából, az akaratban, az akarásában az ember önmagából lép ki és valamit létre akar hozni. Ez a mai modern fogalom, a progresszió: előre! Nem beszélek erről most többet. A szeretet viszont kinyitja a kapuit. Micsoda különbség! Az akarat: előre, a szeretet megáll és befogad. Az akarat céltudatos. Kell is, hogy az legyen, mert akarat. A szeretet céltalan. A szeretet, az a formánk, hozzátartozik a lényünkhöz, befogadó. Az akarat alkot, alkotni akar. A szeretet teremt, a szeretet az embert magát teremti újjá, aki szeret, és egy másikat is újjá teremt, akit beenged az életébe. Érdemes ezekre a sajátos vonatkozásokra figyelni ahhoz, hogy el ne tévesszük a küldetésünket.

Szeretettel hívom a Testvéreket erre az áldozatra, amikor emlékezünk arra, amit Jézus értünk tett és azt valljuk meg minden szentmisében: halálodat hirdetjük Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz. Ti is ezt cselekedjétek, mondja Jézus az apostoloknak meg nekünk. Ezért van az, hogy például egy pap egyedül nem misézhet, nekem ha eszembe jutna jámborkodni, buzgólkodni szeretnék és akkor eljövök ide templomba és misézem értetek, a világért. A szentmise a királyi papság közösségi áldozata: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Vagyis az áldozatban igent mondunk a krisztusi útra. Ezért egy szentmisét egy pap csak akkor mutathat be, ha legalább egy híve képviseli a királyi papságot. Nagyon fontos az ilyenfajta jelenlét. Királyi papság, jöjjetek, mutassuk be együtt azt az áldozatot, amit értünk Krisztus tett, Krisztus hozott, és kérjük a kegyelmet ebben a szentmisében, hogy mi is ezt cselekedjük a mindennapjainkban, amit Jézus értünk tett!

+ *A M E N* +